

wōtezet

NR 61

Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej

PAŹDZIERNIK 2017

Archiwalne numery „WóTeZetu”
do pobrania na naszej stronie internetowej

www.wotezet.pl

REKLAMA

Niewidzialni.eu

Ogólnopolski Portal Informacyjny
nie tylko dla osób z niepełnosprawnością

Aktualności / Nauka i Medycyna / Praca
Edukacja / Rehabilitacja / Sport ON
Transport bez barier

Niewidzialni FM

Na *dzień dobry*, gdy się zbudzisz
i na *dobranoc* zanim zaśniesz

Grupa **Niewidzialni**
Od 5 lat tworzymy świat bez barier

Dzień dobry

Mimo październikowej, niezbyt sprzyjającej aury, wokół zrobiło się naprawdę gorąco! Głównie przez ogłoszoną niedawno, przygotowaną przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej propozycję zmian w zakresie warsztatów terapii zajęciowej. Dokument wywołuje wiele kontrowersji, zarówno wśród rodziców i opiekunów uczestników WTZ, ale przede wszystkim organizacji i instytucji prowadzących warsztaty w naszym kraju. Proponowane zmiany znacznie zmieniają dotychczasowy sposób i zasady prowadzenia warsztatów terapii zajęciowej, co oczywiście jednym się podoba, innym mniej. Cieszy mnie, że w różnych częściach kraju placówki przygotowują wspólne oświadczenia, piszą listy otwarte, ale odzywają się także pojedyncze głosy kierowników, pracowników, terapeutów... Świadczy to o tym, że środowisko WTZ jest coraz bardziej aktywne, że słowo PARTYCYPACJA, nie jest traktowane tylko teoretycznie.

Przypominam – łamy „WóTeZetu” są na Wasze opinie otwarte, zachęcamy więc do dzielenia się swoimi obawami, nadziejami, punktowaniem niekorzystnych zapisów, chwaleniem tych pozytywnych zmian.

Razem możecie (możemy) więcej!

Milej lektury.

Marcin Halicki, redaktor naczelny

WYDAWCA **Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących** REDAKCJA **Marcin Halicki**, redaktor naczelny, **Bartosz Szpurek**, zastępca redaktora naczelnego, **Zbigniew Strugała**, korespondent, **Weronika Miksza**, felietonistka
SKŁAD I PROJEKT **Joanna Kaźmierczak i Mirosław Śmieński** Druk **Poligrafia KS**, poligrafiaks@interia.pl, Nakład 2700 egz.

KONTAKT „WóTeZet” **Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej**, ul. Ognik 20B, 60-386 Poznań, tel./fax: 61 868 84 00, e-mail: redakcja@wotezet.pl, www.wotezet.pl

NA OKŁADCE **Andrzej Kowalczyk, Mikołaj Jankowski**, *Nasza Ojczyzna – tu jesteśmy szczęśliwi*, DPS w Ślesinie

Projekt „WóTeZet – Ogólnopolski Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej” jest współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

strona 5

Opener 2017 – z roku na roku coraz bardziej dostępny

strona 8

Piknik z rodzicami

strona 9

Urodziny, medale, podziękowania!

strona 10

Rządowe propozycje zmian w zakresie Warsztatów Terapii Zajęciowej

strona 12

List otwarty do Prezes Rady Ministrów Pani Beaty Szydło

strona 15

Czas na konsultacje z prawdziwego zdarzenia

strona 17

Ogród sensoryczny dla osób z niepełnosprawnościami

strona 20

**„Świat Mało Znany” Spotkania z twórcami i artystami
z niepełnosprawnością intelektualną**

strona 22

Dać pracę z rozsądkiem

strona 23

Nasza galeria

OPENER 2017

z roku na rok coraz bardziej dostępny

Dziś odwiedzimy jeden z największych festiwali w naszym kraju – Open'er Festival, jak co roku, odbywający się na terenie lotniska Gdynia-Kosakowo. Jeden z największych, na dodatek odbywający się w przysłowiowym „szczerym polu”, ponieważ potężny teren lotniska w gdyńskiej dzielnicy Babie Doły, na co dzień jest miejscem, w którym czasami lądują samoloty, poza tym głównie hula tam wiatr, a wokół lotniska wypoczywają właściciele ogródków działkowych.

Sytuacja zaczyna zmieniać się na początku czerwca każdego roku, gdzie na teren lotniska wjeżdża ciężki sprzęt, rozpoczynając budowę prawdziwego miasta festiwalowego. To właśnie tutaj, pod koniec czerwca zjedzie 100 tysięcy osób, spragnionych dobrej zabawy. No właśnie, w tym roku nasza ekipa zjawiała się w Gdyni na Open'er Festivalu już po raz szósty, i z perspektywy czasu, zauważamy, że zmienia się nie tylko średnia wieku uczestników i uczestniczek wydarzenia (zdecydowanie w dół), ale też cel przyjazdu dużej części z nich. O ile, nadal najwięcej osób przyciągają gwiazdy muzyczne (w tym roku Radiohead, Foo Fighters czy The Weeknd), o tyle bardzo poszerza się grupa osób, które przyjeżdżają do Gdyni na kilkudniową, niekończącą się imprezę, spotkanie ze znajomymi, spędzanie czasu w licznych „namiotach branżowych”, gdzie króluje elektroniczna muzyka. Zresztą, nie jest to tylko nasza obserwacja. Open'er stał się po prostu miejscem świetnej zabawy - dla każdego znajdzie się tutaj coś miłego.

Nas z oczywistych względów bardzo interesowała kwestia dostępności festiwalu dla osób z niepełnosprawnościami – i przyznajemy, że organizatorzy, Alter Art, po raz kolejny stanęli na wysokości zadania.

Mieliśmy w tym nasz skromny udział – od kilku lat pomagamy, doradzamy, audytujemy (wiem, wiem, to duże słowo, ale trudno znaleźć inne) open'erowe przestrzenie, w taki sposób, aby widzowie z niepełnosprawnościami w jak najlepszych warunkach mogli korzystać z festiwalu. W tym roku odnotowaliśmy kolejny progres w kontekście dostosowania tzw. małej infrastruktury. Umywalki oraz toalety stały w odpowiednich miejscach, do większości stoisk z żywnością, napojami oraz innymi produktami oferowanymi w festiwalowym miasteczku, prowadziły podjazdy ułatwiające dostęp osobom poruszającym się na wózku. Również bankomaty ustawione były w odpowiedni sposób, dawały także możliwość skorzystania z nich osobom niewidomym i słabowidzącym.

Do każdej ze scen prowadziły maty, które mają WIELKIE znaczenie, w przypadku deszczowej pogody i nasiąkniętego terenu lotniska (w tym roku aura była wyjątkowo niesprzyjająca). Pod każdą z open'erowych scen muzycznych stała platforma, obsługiwana i pilnowana przez pomocną ochronę. Jednak to, na co zwracają uwagę i chwalą wszyscy festiwalowicze z niepełnosprawnościami, to świetna ekipa wolontariuszy i wolontariuszek, oddelegowana do wsparcia widzów z dysfunkcjami. Mieliśmy wielką przyjemność przeprowadzić warsztaty z kilkunastoma osobami, o wielkiej empatii i chęci pomocy, jeszcze przed rozpoczęciem festiwalu. Ich postawa była naprawdę budująca i zapewne wiele osób, już po zakończeniu festiwalu, może powiedzieć to samo. BRAWO WY! Dobrze zgrany i przygotowany zespół wolontariuszy/ek, na tak dużych imprezach, to połowa sukcesu, jeżeli mamy mówić o imprezach dostępnych dla widzów z niepełnosprawnościami. Zresztą – potwierdzają to pytani przez nas open'erowicze.

***Polecamy
przyszłoroczną
edycję festiwalu,
która odbędzie się
4-7.07.2018***

Jasne, nie zabrakło mankamentów – do których zaliczyłbym brak biletu darmowego dla osoby asystującej osobie z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanym lub znacznym, brak pętli indukcyjnej oraz audiodeskrypcji. Trudno jednak winić organizatorów za sytuację powtarzającą się na wielu imprezach – z toalet dedykowanych osobom, poruszającym się na wózkach korzystają wszyscy, pełnosprawni festiwalowicze. To bardziej kwestia świadomości i empatii, chwili namysłu, dlaczego mam czekać do zwykłego toi toia, zamiast wtargnąć do toalety dostosowanej, z której za chwilę będzie chciała skorzystać osoba na wózku... Być może rozwiązaniem byłaby w tej sytuacji publikacja poradnika savoir vivre wobec osoby z niepełnosprawnościami i rozdawanie go przy wejściu na teren festiwalu każdemu widzowi?

Pomimo tych kilku mankamentów, widać ciągły progres w dostępności Open'er Festival dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Cieszymy się ze współpracy z Alter Art i naprawdę doceniamy wysiłki organizatorów, aby każdy uczestnik imprezy czuł się tutaj dobrze.

Mamy nadzieję, że do zobaczenia!

TEKST **Marcin Halicki**

ZDJĘCIA **dostepnakultura.pl,
M. Murawski, Z. Sosnowska**

Piknik z rodzicami

10 lipca 2017 r. terapeuci z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Czeszewie zorganizowali coroczny Piknik z Rodzicami, który odbył się w Ośrodku Sportowo Rekreacyjnym „U Kazia” w Czeszewie.

Chociaż piknik odbył się w tygodniu, na dodatek w godzinach pracy, rodzice i opiekunowie pojawili się w dużej liczbie. Był to bardzo przyjemny czas – niektórzy z uczestników naszego WTZ mogli pograć w piłkę i tenisa. Była także gra w ulubioną boccie, w której brali udział wszyscy uczestnicy, jednak najpierw podzielono nas na grupy które pomiędzy sobą rywalizowały.... Wygrała ta grupa, która pokonała wszystkie pozostałe. Jednak tak naprawdę nie było ważne, kto zwyciężył – najważniejsze, że wszyscy dobrze się bawili. Można było sobie też posiedzieć i porozmawiać oraz ogólnie się zrelaksować. Zapytacie, co z rodzicami? Mogli sobie porozmawiać!

Poza tym, jak to na piknikach bywa, nie zabrakło kiełbasek z grilla, pysznego ciasta i lodów, a także kawy. Niestety nie wszystko miłe trwa wiecznie, więc i nasza, świetnie zorganizowana impreza minęła bardzo szybko i nadeszła pora powrotu do domu... Mam nadzieję, że za rok znów się spotkamy na podobnej imprezie.

TEKST **Zbyszek Strugała**, uczestnik z WTZ Czeszewo

ZDJĘCIE **arch. WTZ w Czeszewie**

Urodziny, medale, podziękowania!

Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji zorganizowała 11. Urodziny Warsztatu Terapii Zajęciowej im. Jana Pawła II z ulicy Hodowlanej w Tarnowie. Był tort, prezenty, życzenia, podziękowania i odznaczenia państwowe.

Gośćmi honorowymi uroczystości był Pan Józef Gawron Wicewojewoda Małopolski, który w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej uhonorował odznaczeniami państwowymi zasłużonych pracowników Fundacji REPI. Medalem Złotym za Długoletnią Służbę odznaczone zostały: Elżbieta Kawik, Marta Malec i Iwona Surman. Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę odznaczone zostały Urszula Habel, Agnieszka Mróz, Klaudia Padół.

Gratulacje, podziękowania za dobrą współpracę i ciepłe życzenia składali też Jacek Hudyma wicestarosta tarnowski, Wiesław Izworski dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej UMT, Małgorzata Proszowska dyrektor MOPS, Rafał Balawejder dyrektor Teatru Solskiego.

Uczestnicy Warsztatu, z nieznaczną pomocą terapeutów, przygotowali przedstawienie „Lokomotywa”. W sztuce przedstawili siebie i pracowników Warsztatu. Uczestniczka Alicja Barzyk podziękowała piosenką „Dziękuję”, której tekst powstał na tę okazję. Wzruszenia nie umiał ukryć nikt. Także rodzice podopiecznych w ciepłych słowach składali podziękowania, dodając, że praca w Warsztacie przekłada się na sprawniejsze funkcjonowanie uczestników w domu.

WTZ im. Jana Pawła II prowadzi organizacja pożytku publicznego Fundacja REPI. Instytucja aktywizuje społecznie i zawodowo 45 osób niepełnosprawnych z Tarnowa i powiatu tarnowskiego oraz brzeskiego. Warsztat od początku wprowadza innowacyjne metody pracy, dzięki którym jego podopieczni co raz bardziej stają się pełno(s)prawnymi uczestnikami życia społecznego.

TEKST **Tomasz E. Wardzała,**

Kierownik WTZ im. Jana Pawła II, Prezes Zarządu Fundacji REPI

ZDJĘCIE **arch. WTZ w Tarnowie**

Rządowe propozycje zmian w zakresie Warsztatów Terapii Zajęciowej

Zazwyczaj na łamach WóTeZetu nie prezentujemy projektów dokumentów rządowych, dotyczących osób z niepełnosprawnościami. Tym razem sprawa jest na tyle istotna i znacząca w kontekście działalności warsztatów terapii zajęciowej, że postanowiliśmy zaprezentować czytelnikom i czytelniczkom propozycje zmian w zakresie Warsztatów Terapii Zajęciowej przewidziane w założeniach do projektu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przygotowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Jedno z działań realizowanych w związku z Programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” stanowi przygotowanie zmiany w przepisach umożliwiającej m.in. wsparcie byłych uczestników warsztatów terapii zajęciowej w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym, poprzez utworzenie klubu działającego przy warsztacie terapii zajęciowej. Uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej doświadczają trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy. Dlatego ważne jest wspieranie ich nie tylko do momentu podjęcia zatrudnienia, ale również i później. Zadanie WTZ nie powinno być ograniczone tylko do samego procesu przygotowania osób niepełnosprawnych do wykonywania pracy. Uczestnicy warsztatu po jego opuszczeniu potrzebują monitorowania przebiegu swojej pracy, a także prowadzenia działań mających na celu ich dalsze aktywne funkcjonowanie społeczne. Ponadto, projektowane zmiany obejmują również swym zakresem zagadnienia związane z wprowadzeniem standardów działania warsztatów terapii zajęciowej. Planowane zmiany legislacyjne dotyczą:

1. Zmodyfikowania definicji warsztatu terapii zajęciowej poprzez rozdzielenie dotychczas realizowanych funkcji WTZ tj.: rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej.

Długotrwałość pobytu uczestników w warsztacie oraz efekty w zakresie ich przechodzenia na rynek pracy to jedne z największych wyzwań związanych z funkcjonowaniem warsztatów terapii zajęciowej. Obecnie można zauważyć brak związku działań warsztatu z oczekiwaniami i wymogami rynku pracy, co stanowi zasadniczą przeszkodę we wprowadzaniu uczestników warsztatów na rynek pracy. Dlatego też planuje się zmienić obowiązujący model działania warsztatów i rozdzielić dotychczas równocześnie realizowane funkcje WTZ – rehabilitację społeczną i zawodową. Podstawowym celem warsztatu terapii zajęciowej będzie przygotowanie osób niepełnosprawnych do niezależnego życia. Działania skupiać się będą przede wszystkim na rehabilitacji społecznej, której celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym osiągnięcia jak najwyższego poziomu samodzielności i niezależności w funkcjonowaniu społecznym, a także ich skutecznej integracji ze społeczeństwem.

Oddzielenie działań z zakresu rehabilitacji zawodowej, ma na celu skuteczniejszą ich realizację poprzez wprowadzenie nowych form wsparcia tj. staż rehabilitacyjny, a także ewentualne dodatkowe ich finansowanie.

2. Wprowadzenia nowego rozwiązania wspierającego aktywizację zawodową uczestników warsztatów terapii zajęciowej – stażu rehabilitacyjnego, który oznacza nabywanie przez osobę niepełnosprawną umiejętności praktycznych przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą oraz umiejętności społecznych niezbędnych do wykonywania czynności zawodowych.

3. Wzmocnienia znaczenia indywidualnego programu rehabilitacji jako skutecznego narzędzia planowania terapii uczestnika warsztatu, poprzez wskazanie sfer/zakresów nauki umiejętności niezbędnych w prowadzeniu niezależnego życia i aktywizacji zawodowej, a także oceny poziomu ich opanowania - określenie kryteriów oceny oraz sposobów ich weryfikacji.

4. Określenia zasad dotyczących kierowania, przyjmowania, powrotu osób niepełnosprawnych do WTZ, wprowadzenie jednej, prowadzonej przez powiatowe centrum pomocy rodzinie, listy kandydatów do WTZ.

5. Wprowadzenia przepisu ustanawiającego obowiązek zwrotu środków PFRON w przypadku dłuższej nieobecności uczestników WTZ.

Obecnie nie funkcjonują żadne przepisy, które regulowałyby kwestie rozliczania środków publicznych przekazywanych na działalność w związku z nieobecnością uczestników WTZ. Planuje się pomniejszanie kwoty dofinansowania w przypadku ustalenia dla uczestnika, w danym kwartale frekwencji niższej niż wskazana, np. 50%.

6. Uzależnienia możliwości utworzenia warsztatu w danym powiecie oraz zwiększenia liczby uczestników w funkcjonującym WTZ od zdiagnozowanych potrzeb lokalnego systemu wsparcia (komplementarność elementów systemu wsparcia) oraz liczby osób na liście oczekujących.

System wsparcia osób niepełnosprawnych powinien być jak najbardziej kompletny i wieloaspektowy. W jego ramach powinny współdziałać ze sobą różne instytucje i organizacje, w celu zapewnienia rodzinom i osobom niepełnosprawnym właściwej pomocy i wsparcia. Powinien opierać się na koordynacji i współpracy oraz odpowiadać na realne potrzeby osób niepełnosprawnych.

7. Wskazania warunków koniecznych dla spełnienia minimalnego standardu dostępności dla osób niepełnosprawnych. Określenie źródła finansowania zmian.

8. Zmian w zakresie przeznaczenia części dochodu ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii.

Planuje się przeznaczanie co najmniej 50% tego dochodu na a o przeznaczeniu pozostałej kwoty decydowałyby strony umowy warsztatu).

9. Ponadto planuje się zmiany doprecyzowujące przepisy w zakresie działania warsztatów terapii zajęciowej, w szczególności w zakresie :

a) kadry WTZ:

- określenie kwalifikacji pracowników WTZ – kwalifikacje opisane w kategoriach niezbędnych umiejętności umożliwiających pracę w WTZ
- określenie wskaźnika zatrudnienia kadry merytorycznej w stosunku do liczby uczestników,

b) organizacji pracy WTZ:

- doprecyzowanie kwestii związanych z prawami i obowiązkami uczestników WTZ,
- określenie maksymalnej, łącznej długości przerw wakacyjnych uczestników warsztatów terapii zajęciowej, nie przekraczającej 30 dni kalendarzowych,
- uszczegółowienie zakresu prowadzonej dokumentacji,

c) kontroli i oceny pracy WTZ:

- określenie wzoru sprawozdania z działalności warsztatu,
- określenie sposobu dokonywania oceny działalności WTZ wraz ze wskazaniem konsekwencji otrzymania negatywnej oceny
- doprecyzowanie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli działalności WTZ wraz z określeniem konsekwencji braku realizacji zaleceń pokontrolnych.

10. Określenie zasad funkcjonowania trenera pracy – poszukiwania pracy dla osoby niepełnosprawnej, adaptacji w miejscu pracy, współpracy z rodziną i otoczeniem, monitorowaniem efektów i wsparciem w sytuacji trudności na rynku pracy.

**Materiał przygotowany przez Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

List otwarty do Prezes Rady Ministrów Pani Beaty Szydło

Kielce 14.09.2017

Kierownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej
Województwa świętokrzyskiego

Szanowna Pani
Prezes Rady Ministrów
Beata Szydło
(pismo otwarte)

Po zapoznaniu się i wspólnym przedyskutowaniu propozycji zmian w zakresie przepisów dotyczących funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej, na spotkaniu kierowników WTZ województwa świętokrzyskiego w dniu 31.08.2017 roku oraz po wysłuchaniu argumentów przedstawionych na konferencji, która w ramach konsultacji społecznych odbyła się 5.09.2017 roku w Kielcach, zwracamy się do Pana z prośbą o zapoznanie się z naszymi odniesieniami do „Propozycji zmian w zakresie Warsztatów Terapii Zajęciowej” oraz sugestiami mogącymi przyczynić się do jeszcze lepszego funkcjonowania wtz-tów. Jednocześnie z przykrością stwierdzamy, że do tej pory nie otrzymaliśmy całościowego projektu zmian rozporządzenia dotyczącego Warsztatów Terapii Zajęciowej, a jedynie krótkie propozycje zmian w zasadach funkcjonowania WTZ spośród których wiele budzi nasz niepokój.

Z myślą o dobrej przyszłości uczestników zajęć warsztatów terapii zajęciowej oraz prowadzonych przez nas placówek stwierdzamy, że większość proponowanych zmian bardzo nas nurtuje. Jednocześnie przedstawiamy propozycje innych rozwiązań, które uważamy, że powinny zostać wzięte pod rozwagę oraz znaleźć swoje odzwierciedlenie w nowym rozporządzeniu dotyczącym WTZ.

1. Zapis mówiący o propozycji wprowadzenia przepisu ustanawiającego obowiązek zwrotu środków PFRON w przypadku dłuższej nieobecności uczestników wtz, to zapis z którego treścią nie możemy się zgodzić.

W przypadku niepełnosprawności z którymi mamy do czynienia wśród uczestników, w większości to niepełnosprawności o charakterze sprzężonym, co często powoduje zwiększoną skłonność do różnego rodzaju infekcji. Niejednokrotnie sama niepełnosprawność predysponuje uczestnika do dłuższej absencji (np. choroba psychiczna).

Faktycznie nie funkcjonują żadne przepisy, które regulowałyby kwestie rozliczania środków publicznych przekazywanych na działalność w związku z nieobecnością uczestników WTZ, jednakże należy podkreślić, że te środki finansowe nie są poza kontrolą gdyż wchodzi w skład budżetu WTZ, a ich wydatkowanie jest zgodne (na co wskazują systematycznie przeprowadzane kontrole) z zaplanowanym dużo wcześniej preliminarzem wydatkowania środków oraz z tzw. przesunięciami pomiędzy pozycjami preliminarza do których musi być sporządzany stosowny aneks do umowy zatwierdzony przez drugą stronę umowy.

Propozycja ta budzi niepokój również dlatego, że wraz z proponowanym zwrotem środków pochodzących z budżetu PFRON prawdopodobnie – proporcjonalnie do tej kwoty - należało będzie zwracać środki, które wtz-ty otrzymują z powiatów.

Należy sobie zadać pytanie czy tak samo dzieje się np. w szkołach i w przypadku nieobecności ucznia zwracany jest bon edukacyjny. Odpowiedź jest prosta- tak się nie dzieje. Będziemy więc mieli do czynienia z nierównym traktowaniem placówek i osób z nich korzystających.

Środki finansowe przeznaczone obecnie na działalność warsztatów wg algorytmu są bardzo niskie. Uszczuplenie tych środków spowoduje braki w budżecie, a co za tym idzie zapaść finansową wszystkich placówek, chyba że w nowych przepisach zostanie wskazany inny podmiot zobowiązany do uzupełnienia powstałych braków.

2. Akceptację naszą pozyskała część propozycji dotyczącej planowanych zmian dotyczących przeznaczenia części dochodu ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii.

Za niepraktyczny uważa się jedynie zapis mówiący o konieczności wyrażania zgody przez drugą stronę umowy na wykorzystanie części dochodu przeznaczoną na działalność wtz.

Prawidłowość wydatkowania tych środków jest sprawdzana zawsze podczas kontroli i nie zdarzyło się do tej pory, aby organ kontrolujący miał zastrzeżenia co do tej kwestii. Większość organów, które stanowią drugą stronę umowy nie ma pojęcia o tym na co w danej chwili placówce potrzebne są dodatkowe środki finansowe, pochodzące z tego wyszczególnionego konta. Uzgadnianie tego z drugą stroną umowy doprowadzi do zbędnej biurokracji i może zniechęcić wiele placówek do sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizowanego programu terapii.

Wskazane byłoby ponadto umieszczenie w planowanym rozporządzeniu szczegółowej regulacji dotyczącej tej formy naszej działalności, w szczególności w odniesieniu do placówek, których organem założycielskim są instytucje budżetowe.

Warsztaty funkcjonują bowiem przy różnorodnych organach założycielskich: stowarzyszeniach, parafiach, domach pomocy, urzędach gminy, itd. Część z tych podmiotów jest, a część nie jest płatnikiem podatku VAT. Wskazane byłoby umieszczenie w planowanym rozporządzeniu regulacji dotyczącej tej formy działalności, mówiące konkretnie w jaki sposób ma przebiegać dokumentowanie sprzedaży, czy konieczne jest prowadzenie kasy fiskalnej, itd. Posiadane przez nas interpretacje przepisów dotyczące tego problemu są bardzo istotne, ale nie posiadają niestety waloru formalno prawnego. Ta część naszej działalności nigdy nie została uregulowana, a przy ogólnopolskich zmianach dotyczących centralizacji podatku VAT jest niezmiernie potrzebna.

Ponadto pragniemy dodać, iż obawiamy się, że w przyszłości dotacja służąca działalności placówki może zostać pomniejszona o wspomnianą kwotę uzyskaną ze sprzedaży produktów i usług, o której przeznaczeniu decydować miałyby strony umowy

Uważamy, że w Rozporządzeniu powinien znaleźć się zapis mówiący o tym, że 50% środków dochodu ze sprzedaży produktów i usług powinno być przeznaczone na integrację społeczną uczestników, a drugie 50% na bieżącą działalność warsztatu. Decyzja o tym na co konkretnie będzie przeznaczane 50% środków „nie integracyjnych”, powinna być podejmowana tylko i wyłącznie przez wtz-ty. To one najlepiej wiedzą na co w danej chwili należy przeznaczyć środki, a uzgadnianie tego z drugą stroną umowy (powiat) może znacznie utrudnić, a czasami wręcz zaprzepaścić możliwość realizowanych zadań chociażby ze względu na to, że na decyzję o możliwości wydatkowania tych środków niejednokrotnie będzie trzeba czekać tygodniami, a wiele z nich może być zaopiniowana odmownie ze względów niekoniecznie uzasadnionych.

3. Jesteśmy zaniepokojeni zapisem mówiącym o zasadach kierowania, przyjmowania, powrotu osób niepełnosprawnych do wtz, tj. wprowadzenie jednej prowadzonej przez powiatowe centrum pomocy rodzinie listy kandydatów do wtz.

Zastanawia nas co było złego w dotychczas przyjętym modelu kwalifikacji uczestników, który przyjmował, że podstawą do kwalifikacji uczestnika jest orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii prowadzonej w WTZ oraz pozytywna decyzja jednostki prowadzącej.

Mamy nadzieję, że nałożenie tego dodatkowego obowiązku na powiaty rozwiąże problemy WTZ związane z brakiem kandydatów. Należy jednak tak przygotować zapis by uniknąć problemu powstawania konfliktowych sytuacji np. w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna będzie chciała skorzystać z rehabilitacji w innym niż wskazany przez powiat WTZ, do czego powinna mieć przecież pełne prawo.

4. Kolejna kwestia dotyczy propozycji wprowadzenia nowego rozwiązania wspierającego aktywizację zawodową uczestników warsztatów terapii zajęciowej - stażu rehabilitacyjnego, który oznacza nabywanie przez osobę niepełnosprawną umiejętności praktycznych przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą oraz umiejętności społecznych niezbędnych do wykonywania czynności zawodowych.

Domniemując, iż osoba niepełnosprawna odbywająca staż rehabilitacyjny nadal będzie uczestnikiem zajęć w warsztacie obawiamy się, że żaden pracodawca nie zgodzi się na przyjęcie stażystów bez szkolenia bhp, badań lekarskich, odzieży ochronnej i opiekuna, a przecież zgodnie z prawem - Kodeksem Pracy osoba ta będzie pracownikiem danego zakładu pracy i musi w tym zakresie spełnić obowiązki wcześniej wymienione.

Nasuwać się więc pytania:• kto poniesie koszty związane z przygotowaniem i spełnieniem tych wymagań, tak aby uczestnik przystąpił do stażu oficjalnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami?

– jak długo miałyby odbywać się staże?

– jeśli miałyby prowadzić je zatrudniony w WTZ trener pracy/doradca zawodowy, jakie powinien posiadać kwalifikacje?

Zastanawia nas też czy po odbyciu stażu i spełnieniu warunków jego pozytywnego zakończenia pracodawca zatrudni taką osobę na umowę- chociażby na czas określony, ale to pytanie raczej retoryczne.

5. Jak wynika z przedstawionych propozycji przy warsztatach mają powstać kluby absolwenta dla osób, które podjęły pracę na wolnym rynku. Kluby mają służyć dalszemu wsparciu naszych byłych podopiecznych. Podoba się nam ta propozycja i jak najbardziej przychylając się do niej prosimy o odpowiedź na pytania:

- w jakich godzinach kluby te miałyby funkcjonować ? (W wielu WTZ-tach nie ma możliwości aby nie były to godziny pracy WTZ)?
- kto ma być w nich zatrudniony (prowadzić zajęcia) i kto będzie finansował wynagrodzenie takiej osoby?
- kto zapewni transport dla klubowiczów szczególnie w przypadkach, gdy wtz znajduje się na wsi w dużym oddaleniu od miast?

(Kwota 200 zł, która ma być przyznana na jednego klubowicza, /informacja zastyszana na odbytych już konferencjach w innych województwach, jak również na tej w Kielcach), w żaden sposób nie zrekompensuje wydatków związanych z pobytem w/w osoby w klubie, może też doprowadzić do chaosu i bałaganu organizacyjnego w placówkach).

6. Propozycja dotycząca wskazania warunków koniecznych dla spełnienia minimalnego standardu dostępności dla osób niepełnosprawnych – określenie źródła ich finansowania (tu wiadomość również z informacji zastyszanych z innych konferencji –środki finansowe ponoć mają na ten cel pochodzić z urzędów marszałkowskich) – bardzo nam się podoba.

Pytania które w związku z nią nam się nasuwają to:

- jaka będzie kolejność przyznawania środków na uzupełnienie/poprawę w/w. warunków (według jakich kryteriów)?
- jaka będzie wysokość tych środków? (Czy potrzebny będzie wkład własny, itp.)

Niestety musimy podkreślić to, że obawiamy się, iż określenie takich wymagań może przyczynić się do powstania zagrożenia likwidacji niektórych warsztatów (np. funkcjonujących w zabytkowych budynkach, czy w „jeszcze” nie zabytkowych, ale starych obiektach, których modernizacja może być bardzo kosztowna, bądź wręcz niemożliwa, a nie będzie szansy na pozyskanie lokali zastępczych).

Stąd też kolejne pytanie: Co stanie się w wyżej wymienionych przypadkach?

7. Odnosnie zmian doprecyzowujących przepisy w zakresie działania warsztatów terapii zajęciowej :

Jeżeli chodzi o kwalifikacje kadry cieszymy się że ten temat został poruszony bo najwyższy czas, aby zostało to uporządkowane, ponieważ od kiedy powstały warsztaty, czyli od 1991 roku systematycznie podnoszone są kwalifikacje i wykształcenie kadry warsztatowej poprzez kończenie studiów wyższych, posiadanie kilku kierunków studiów podyplomowych związanych z naszą codzienną pracą, czyli pracą z osobami niepełnosprawnymi.

W chwili obecnej pracownicy wtz w 98% posiadają wykształcenie wyższe oraz co najmniej kilkunastoletni staż pracy przy minimalnych pensjach zbliżonych do minimum socjalnego .

Osobliwością w rzeczywistości warsztatowej jest fakt, że wiele osób z wieloletnim doświadczeniem zawodowym i wyższym wykształceniem kończy w chwili obecnej szkoły policealne, ponieważ „terapeuta zajęciowy” został zakwalifikowany do grupy zawodów medycznych i zostało jasno powiedziane przez organy kontrolujące wtz - iż osoby prowadzące zajęcia terapeutyczne na stanowisku terapeuty zajęciowego powinny mieć skończony taki kierunek. Dlatego prosimy, aby powstał zapis jasno określający jakie należy mieć wykształcenie – w przypadku wszystkich pracowników merytorycznych warsztatów – aby pracować w takich placówkach, a przy ewentualnych brakach, do kiedy należy je uzupełnić.

Jeśli chodzi o wskaźnik zatrudnienia kadry merytorycznej w stosunku do liczby uczestników uważamy, że zmiany są niekonieczne, gdyż obowiązujące do tej chwili świetnie się sprawdzają.

Jeżeli chodzi o zakres prowadzonej dokumentacji wskazane byłoby według nas nie tylko uszczegółowienie, ale wręcz standaryzacja, konkretnych wzorów/druków np: programów terapeutycznych, ocen, sprawozdań merytorycznych, itp. dokumentacji do której prowadzenia warsztat jest zobowiązany.

W kwestii planowanych zmian doprecyzowujących przepisy dotyczące kontroli i oceny pracy wtz uważamy, że obowiązujące obecnie przepisy doskonale się sprawdzają i nie widzimy potrzeby ich zmiany. Prosimy jedynie o doprecyzowanie tego na czym ma polegać ocena, jakie czynniki będą podlegały ewaluacji podczas oceny działalności, jakie będą kryteria tej oceny oraz w przypadku oceny negatywnej jaki podmiot będzie organem odwoławczym.

Jak sam Pan zauważył na spotkaniu w Kielcach przedstawiony przez Państwa w bardzo pobieżny, ogólnikowy i lakoniczny sposób materiał dotyczący proponowanych zmian w zakresie Warsztatów Terapii Zajęciowej w ramach Programu „Za życiem” budzi wiele pytań i niejasności.

Przedstawione propozycje zmian budzą duży niepokój społeczny, eskalacji którego chcielibyśmy zapobiec. Dlatego też prosimy o odniesienie się do naszych wątpliwości i pytań. Mamy nadzieję, że nie stanie się tak, jak z pismem skierowanym do Pana 20.06.2017 r., na które do chwili obecnej nie mamy odzewu i odpowiedź otrzymamy na piśmie w trybie KPA, a jeszcze przed wejściem w życie nowych przepisów dotyczących warsztatów terapii zajęciowej.

Jednocześnie po raz kolejny przedstawiamy nasze propozycje, które chcielibyśmy by znalazły swoje odzwierciedlenie w przygotowywanym rozporządzeniu:

1. Wzrost algorytmu o kwotę co najmniej 250zł/ m-c z coroczną waloryzacją o wskaźnik inflacji w stosunku do każdego uczestnika (zapis o waloryzacji został wykreślony z ostatniego projektu rozporządzenia);
2. Rozważenie zaliczenia pracowników WTZ do grupy zawodowej, której przysługuje dodatek za pracę w warunkach specjalnych, a co za tym idzie możliwość wcześniejszego odejścia na emeryturę.

Informujemy jednocześnie, że pismo to ma charakter otwarty i oczekujemy dyskusji na ten temat. Zostanie ono skierowane również do Pani Premier Beaty Szydło, Marszałków Sejmu i Senatu jak również wszystkich Parlamentarzystów Ziemi Świętokrzyskiej.

Ozamiarach Państwa w tym zakresie poinformowana zostanie również opinia społeczna przez umieszczenie pisma o tej samej treści na stronach internetowych zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Z wyrazami szacunku

Kierownicy Warsztatów Terapii Zajęciowej

woj. Świętokrzyskiego

Czas na konsultacje z prawdziwego zdarzenia

Konsultacje społeczne to, zgodnie z definicją, dialog pomiędzy przedstawicielami władz (każdego szczebla) a społeczeństwem, mający na celu wystuchanie i zebranie głosów i w oparciu o nie podjęcie przez władze optymalnych decyzji w sprawach publicznych. Konsultacje społeczne programu „Za życiem” rozpoczęły się w czerwcu i jak głosi informacja zamieszczona na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej odbyły się w 16 miastach Polski i zakończyły w październiku. Już w tej chwili powiedzieć można, że w środowisku WTZ odbyły się szerokim i głośnym echem.

Przedstawicielstwa WTZ poszczególnych województw przygotowały pisma - apele w odpowiedzi na proponowane zmiany. Przykładem niech będzie stanowisko Kierowników WTZ województwa świętokrzyskiego w sprawie zmian prawnych dotyczących Warsztatów przesłane do Pani Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło. Co ważne, autorzy pisma otwartego do Pani Premier nie tylko wymienili swoje obawy i wątpliwości, co do proponowanych rozwiązań/zmian, ale przedstawili swoje propozycje z prośbą o ich uwzględnienie w nowym Rozporządzeniu w sprawie Warsztatów Terapii Zajęciowej. Ponieważ treść pisma została przez autorów podana do publicznej wiadomości przez umieszczenie na stronach internetowych zajmujących się problematyką osób z niepełnosprawnościami, nie będę jej przytaczać, w zamian zaproszę do lektury. Chcę jednak zwrócić uwagę na rzecz istotną: autorzy w sposób dokładny i rzeczowy, punkt po punkcie, omówili wszystkie proponowane zmiany. Dlaczego więc nie odnieśli się do kwestii w moim odczuciu najistotniejszych?

Otóż część obowiązków dotyczących działalności warsztatów, przede wszystkim kompetencji, sędowana została na powiaty. Listę osób zakwalifikowanych do uczestnictwa w warsztacie, według nowych przepisów, prowadzić mają Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, a decyzję o zakwalifikowaniu wydaje starosta. Odbiera się to uprawnienie jednostkom prowadzącym warsztat! Składane przez jednostkę prowadzącą WTZ roczne sprawozdanie oraz informacja o wynikach kontroli, przeprowadzonej w danym roku, stanowią podstawę do corocznej oceny działalności warsztatu przez Radę Powiatu. Ocena negatywna skutkuje koniecznością opracowania przez jednostkę prowadzącą programu naprawczego. Nie wiadomo niestety według jakich kryteriów dokonywana ma być ocena i czy przewidywany jest jakikolwiek tryb odwoławczy. Wiadomo za to, że nieopracowanie programu lub brak akceptacji Rady Powiatu może spowodować rozwiązanie umowy (czyli zamknięcie warsztatu). Rady programowe warsztatu składające się z jego pracowników: kierownika, instruktorów, psychologa, rehabilitanta, czyli fachowców w zakresie terapii, dla których rehabilitacja osób z niepełnosprawnościami, codzienne życie warsztatu to chleb powszedni, stają się zespołami. Natomiast Radę Programową Warsztatów, wedle nowych przepisów, powołać może starosta. Skład nowej „Rady” to przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, powiatowego urzędu pracy, przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przedstawiciele podmiotów działających na rzecz kultury i edukacji - czyli duża grupa osób, która o specyfice warsztatu wie niewiele i w większości, w równej mierze, się nią interesuje. W skład „Rady” mogą też wejść przedstawiciele organu prowadzącego – to miły gest – którzy orientację w działalności warsztatu mają (w większości i proszę wybaczyć uogólnienie) zbliżoną do wcześniej wymienionych. Pracowników warsztatu pod uwagę nie wzięto. Zadania Rady, tj. „wspieranie i koordynowanie współpracy na rzecz rozwoju działalności warsztatów i lokalnego systemu wsparcia” są na tyle niedookreślone i enigmatyczne, że trudno jest przewidzieć ich celowość, przydatność a także ocenić ich realizację. Powstaje pytanie, w jakim celu ma powstać ten sztuczny twór składający się z osób dla WTZ postronnych, a zawłaszczający sobie nazwę dotychczasowej Rady Programowej Warsztatu, w pełni zaangażowanej i kompetentnej do działania w sprawie i na rzecz warsztatu i jego uczestników? W świetle omówionych zmian trudno oprzeć się wrażeniu degradacji kadry warsztatowej. Jak podkreślają autorzy na wstępie przytoczonego apelu, od kiedy powstały warsztaty (czyli od 1991 roku) wykształcenie i kwalifikacje pracowników warsztatów są systematycznie podnoszone przez kończenie studiów wyższych, różnych kierunków studiów podyplomowych, innych form kształcenia związanych z pracą z osobami z niepełnosprawnościami. Od tych osób wymaga się nie tylko dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, ale także dodatkowego fachu, uzdolnień, pasji (np. szycie na maszynie, stolarstwo, zdolności plastyczne, itp.) oraz umiejętności miękkich w tym zawodzie niezbędnych. Co w zamian? Pensja zbliżona do minimum socjalnego, brak możliwości awansu, brak jakichkolwiek przywilejów, jak np. dodatek za pracę w warunkach trudnych lub uciążliwych, zwiększenie wymiaru urlopu wypoczynkowego, itd.

Może jest to dobry moment, by oprócz słów uznania dla pracowników wtz-ów wypowiedzianych podczas świąt i jubileuszy, docenić warsztatową społeczność, uznać jej opinię, wysłuchać jej głosu, by podjąć rzeczywiście optymalne decyzje w sprawie zmian prawnych dotyczących warsztatów terapii zajęciowej.

Do wyjaśnienia pozostała już tylko jedna rzecz, a mianowicie odpowiedź na pytanie: dlaczego kierownicy warsztatów z województwa świętokrzyskiego pominęli w swoim apelu omówione przeze mnie kwestie. Odpowiedź brzmi: bo ich po prostu nie znali. Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw jest z dnia 29 września 2017 r. Z terminarza konferencji zamieszczonego na stronie MRPiPS wynika, że z projektem ustawy mogli zapoznać się tylko uczestnicy konferencji w 3 ostatnich miastach. Czy w takim razie konsultacje, w których środowisko wtz tak chętnie bierze udział, są tylko zastoną dymną? Bańką mydlaną? Czy też jest to praca poparta autentyczną chęcią usprawnienia pomocy osobom niepełnosprawnym? Przekonamy się już wkrótce.

Marzena, kierowniczka WTZ w centralnej Polsce, nazwisko do wiadomości redakcji

**Prawy dolny róg:
Ekipa Stowarzyszenia
na poznańskim
Pl. Wolności,
podczas Dnia
Organizacji
Pozarządowych**

Ogród sensoryczny dla osób z niepełnospraw- nościami

W ramach prowadzonych warsztatów ogrodniczo-florystycznych Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących w Poznaniu stara się o utworzenie ogrodu sensorycznego. Koncepcja stworzenia takiej przestrzeni dotyczy terenu, który został kilka lat temu ofiarowany przez Polski Związek Działkowców.

W związku z brakiem środków finansowych, teren działki w chwili obecnej nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężoną (niepełnosprawność ruchowa, deficyty zmysłowe, Zespół Downa, mózgowie porażenie dziecięce).

Projektując przestrzeń dla osób o różnym rodzaju niepełnosprawności, należy pamiętać, że percepcja przestrzeni odbywa się wszystkimi zmysłami. Człowiek dysponuje pięcioma: wzrok, słuch, dotyk, węch i smak. Projekt ogrodu sensorycznego miałby na celu stymulację tych zmysłów i łączyłby ze sobą elementy małej architektury z elementami naturalnymi. Dzięki temu praca w ogrodzie miałaby również charakter terapeutyczny.

Grażyna Sródecka

Nasz projekt koncepcyjny ogrodu sensorycznego opiera się na elementach z funkcją stymulowania zmysłów, elementach przyrodniczych, a także architektonicznych. Teren opracowania został podzielony na trzy strefy, które stworzyłyby integralną przestrzeń działki: strefę terapeutyczną, strefę terapeutyczno-dydaktyczną oraz strefę wypoczynkowo-rehabilitacyjną.

1. Strefa terapeutyczna

Ścieżka sensoryczna

Jest to szlak, który podczas ruchu dostarcza sensorycznych doświadczeń oraz uczy poznania własnych możliwości. Ścieżka taka utworzona jest z nawierzchni zróżnicowanych ze względu na materiał, ułożenie i fakturę. Ścieżka powinna być ograniczona barierkami, które ułatwiłyby poruszanie osobom z dysfunkcją ruchową. Dodatkowym elementem jest nasadzenie znajdujące się przy ścieżce oraz zawieszane na barierkach dzwoneczki stymulujące zmysł słuchu.

Błat dotykowy

Chodzi tu głównie o zastosowanie różnych materiałów ze względu na fakturę, kształt i tworzywa. Taki błat dotykowy miałby na celu poprawę zdolności poznawczych, manualnych i intelektualnych.

2. Strefa terapeutyczno-dydaktyczna

Ścieżka florystyczna

Stworzenie tzw. ścieżki florystycznej umożliwiłoby podopiecznym bezpośredni kontakt z roślinnością. Zieleń w tym miejscu powinna być zbliżona do chodnika oraz mieć odpowiednią wysokość (powyżej 1m), tak aby każdy z podopiecznych miał do niej dostęp. Kierunek przemieszczania powinna wyznaczać balustrada

zawieszona na wysokości 90 cm. Następnym bardzo ważnym elementem jest atrakcyjność i urozmaicenie roślin ze względu na pokrój, ulistnienie, pędy, kwiatostany i owoce. Wszystkie te czynniki mają na celu odbiór przestrzeni poprzez zmysły dotyku i zapachu oraz pogłębienie wiedzy na temat budowy i rozwoju rośliny.

Ściana muzyczna

Dźwięk tworzy atmosferę miejsca, wpływa na krajobraz, jest jednym z jego ważniejszych i nieodzownych elementów. Ścianę muzyczną tworzyłyby głównie instrumenty stworzone na warsztatach muzyczno teatralnych przez podopiecznych Stowarzyszenia.

Błat do pielęgnacji roślin i grządki podniesione

Miejsce to powstałoby z myślą o prowadzeniu zajęć pracowni ogrodniczo-florystycznej. Błat do pielęgnacji roślin i grządki zostałyby umieszczone tak aby również podopieczni na wózkach inwalidzkich mieli do nich dostęp. Wyprodukowane warzywa i zioła mogłyby zasilać pracownię gospodarstwa domowego. Dodatkowym atutem tego miejsca byłoby ułatwienie kontaktu z roślinami oraz możliwość pracy w grupie.

3. Strefa wypoczynkowo-rehabilitacyjna

Wszystkie działania projektowe wymienione powyżej mają charakter interdyscyplinarny i miałyby na celu stworzenie przestrzeni, która będzie działać terapeutycznie, ale również będzie poprawiała samopoczucie, zwiększała poczucie własnej wartości, rozwijała kreatywność podopiecznych i osób przebywających w ogrodzie.

Już od dawna znano pozytywny wpływ natury na proces rekonwalescencji osób chorych czy osób z niepełnosprawnościami, mimo tego w Polsce hortiterapia jest najmniej rozpowszechnioną metodą wspierającą proces rehabilitacji osób chorych oraz z różnymi niepełnosprawnościami.

Specyfika i charakter miejsca pozwoliłby na nawiązanie współpracy z innymi ośrodkami, dzięki czemu hortiterapia stałaby się bardziej rozpoznawalną formą terapii. Ogród sensoryczny dałby nadzieję na własny rozwój każdemu, kto chciałby w nim pracować.

Mając określony cel staramy się dążyć do jego realizacji na początku uświadamiając ludzi czym tak na prawdę jest ogród sensoryczny i w jaki sposób może pomóc osobom niepełnosprawnym. Nasz pokazowy ogród na Placu Wolności stworzony specjalnie na tegorocznym Dniu Organizacji Pozarządowych był czymś wyjątkowym i pozwolił zapoznać się z jego ideą szczególnie osobom, które nigdy nie słyszały o hortiterapii.

Jak powiedziała Pierwsza Dama USA Lady Bird Johnson: „Gdzie kwitną kwiaty, tam kwitnie nadzieja”. My również mamy nadzieję, że zbierzemy odpowiednie środki finansowe i kiedyś nasz ogród stanie się prawdziwym ogrodem sensorycznym, gdzie podopieczni Stowarzyszenia Przyjaciół Niewidomych i Stabowidzących będą mogli się rozwijać i integrować z innymi niepełnosprawnymi i osobami z poza niego.

TEKST **Joanna Micińska**, Warsztat Terapii Zajęciowej OGNIK

ZDJĘCIA **WTZ Ognik**

TeatRazem

„Świat Mało Znany”

**Spotkania z twórcami i artystami
z niepełnosprawnością intelektualną**

**„Świat Mało Znany” jest imprezą realizowaną cyklicznie od 23 lat.
Jest to impreza artystyczna adresowana do twórców i artystów
z niepełnosprawnością intelektualną z Polski i Europy
oraz do szerokiego grona odbiorców społeczności lokalnej.**

Raphael Rogiński

***Wstęp
na wszystkie
wydarzenia
jest bezpłatny***

Na Górze**Teatr Kasablanka**

Świat Mało Znany promuje potencjał i możliwości oraz osiągnięcia artystyczne osób z niepełnosprawnością intelektualną z różnych regionów Polski i innych krajów Europy.

Działania realizowane w projekcie służą promowaniu pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej intelektualnie. Pragnąc odchodzić od powszechnie jeszcze stosowanych wobec osób niepełnosprawnych intelektualnie terminów: „dziecko”, „upośledzony”, „nienormalny”, „infantylny”, organizujemy działania, które mają na celu pokazanie rzeczywistego obrazu dorosłego, utalentowanego, potrafiącego sprawnie się komunikować i włączać się w inicjatywy integracyjne człowieka.

„Świat Mało Znany” jest imprezą, która umożliwia osobom niepełnosprawnym integrację ze środowiskiem – wspólne warsztaty, koncerty, działania plenerowe realizowane z udziałem osób pełnosprawnych w otwartej przestrzeni, nie jest jedynie wspólnym występem na scenie. Kilkudniowa praca warsztatowa sprzyja integracji, wspólnemu zrozumieniu i poznaniu prawdziwego świata osób niepełnosprawnych. To niepowtarzalna okazja do współdziałania ze środowiskiem, z którym na co dzień większość z nas nie ma kontaktu.

TEKST **Małgorzata Kochanowska,**
PSONI Koło w Gdańsku
ZDJĘCIE **arch. PSONI w Gdańsku**

Dać pracę z rozsądkiem

Jeszcze w październiku miała miejsce 7. edycja Konkursu im. Jacka Kuronia, wyróżniająca podmioty dające zatrudnienie (w tym spółdzielnie socjalne).

Do finału tego prestiżowego konkursu awansowały aż trzy podmioty z Poznania: Dobra Spółdzielnia Socjalna, Spółdzielnia Socjalna FURIA oraz Wspólny Stół. Każda z nich wyjechała ostatecznie odpowiednio z Nagrodą Publiczności, Odkryciem Roku oraz nagrodą przyznaną za najlepszą komunikację. Wyróżnienia te niezmiernie cieszą, skłaniają jednak do refleksji na temat tego, jak chęć wsparcia systemu nierzadko przeradza się w desperacką próbę utrzymania się na powierzchni.

Szczególną uwagę pragnę zwrócić na Spółdzielnię Socjalną FURIA, która opracowała autorski model zatrudnienia osób z autyzmem. Pamiętam jak dziś swoją obecność na sesji plenarnej, podczas której był przedstawiany pomysł na spółdzielnię socjalną, a którym miasto nie było w ogóle zainteresowane. Wiele osób dystansowało się od pomysłu, pamiętając porażkę, jaką na tym polu odniosła Fundacja SYNAPSIS. O dziwo, kilka czynników zdecydowało jednak o tym, że FURIA utrzymuje się na powierzchni od 2,5 lat i wcale nie zamierza na tym poprzestać. Dzieje się to jednak stopniowo, powoli, z wykorzystaniem obecnego potencjału firmy, bez naginania faktów i prezentowania się w lepszym świetle, niż w rzeczywistości (co niestety, ma miejsce w przypadku niektórych „branżowych” przedsiębiorstw społecznych). Łatwo jest dużo i głośno mówić, inwestując niezarobione pieniądze trudniej jest przekuć słowa w równie wielką praktykę...

Równie wielki szacunek należy się jednak również Dobrej Spółdzielni Socjalnej, której główny motyw działania wyszedł daleko poza obręb Poznania i stał się niejako symbolem zbliżenia dwóch pozornie rozbieżnych światów. Nagroda Publiczności w konkursie eS, zdobyta dzięki zgarnięciu około 1/3 wszystkich głosów, jest jasnym świadectwem tego, że Dobra Kawiarnia zatrudnia dobrze i promuje pozytywny wzorzec aktywności zawodowej. Nie sposób nie wspomnieć też o poznańskim Wspólnym Stole, którego sposób działania w ekonomii społecznej zastrzyżył na uznanie grona oceniających. Zdaję sobie sprawę, że rynek brutalnie weryfikuje wiele pięknych założeń – jednak myśląc o zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami zdaję sobie sprawę, że do zbilansowania pięknych idei na wielu płaszczyznach czeka nas jeszcze długa droga.

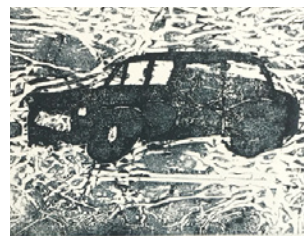
Ogólnie rzecz ujmując – wszyscy finaliści pokazali, że nie jest im obca idea zatrudniania z nutką pożytku społecznego. Oby tak dalej!!

TEKST **Weronika Miksza**

1.

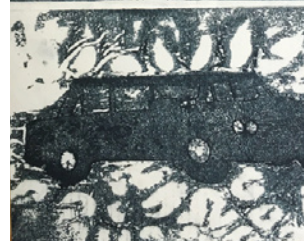
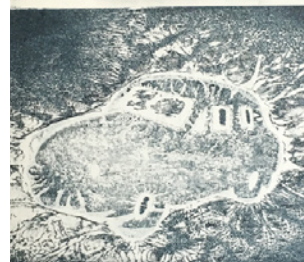
2.

3.

4.

Nasza Galeria

**Długo czekaliśmy na ten moment,
ale w końcu jest!**

Prezentujemy prace uczestników i laureatów etapu wojewódzkiego (Wielkopolska) XV Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych”, organizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Temat tegorocznego konkursu: „Moja Ojczyzna”.

RED

na podstawie informacji przestanych przez Wielkopolski Oddział PFRON

5.

- 1. **Dariusz Patyk**, *Ożywienie wiosenne*
- 2. **Marcin Marek**, *Polskie samochody*
- 3. **Ewa Seher, Anna Morawska, Zdzisława Janicka**, *Piękna nasza Polska cała*
- 4. **Grzegorz Maciołek**, *Moja Ojczyzna*
- 5. **Weronika Szulc**, *Polska złota jesień*

**Zapraszamy na
pokazy filmów oraz
spektakli teatralnych
z audiodeskrypcją
i napisami/tłumaczeniem
dla osób niesłyszących!**

Szczegółowy program na

[www.facebook.com/](http://www.facebook.com/fundacjamililudzie)

fundacjamililudzie

kinoteatr dostępny 20

październik

listopad

2017

4.10, godz. 17.00

Toni Erdmann

Kino Muza w Poznaniu

16.10, godz. 12.00 i 18.00

Stopklatka

Scena Wspólna, Centrum Sztuki

Dziecka w Poznaniu

8.11., godz. 12.00

Madagaskar

Teatr Muzyczny w Poznaniu

8.11, godz. 17.00

La La Land

Kino Muza w Poznaniu

Organizator

Współpraca

Patroni medialni

Partner

Projekt „Kinoteatr dostępny v. 2.0” jest
współfinansowany ze środków Urzędu Miasta
Poznania i Wojewody Wielkopolskiego

